

Uitvoeringskader Voor- schoolse Voorzieningen

Afdeling Jeugd en Onderwijs

4 september 2025

Inhoud

1. Inleiding, doel en definities	3
2. Ambitie gemeente Amstelveen: Maximale ontwikkeling voor ieder kind	4
2.2. Omvang voorschoolse educatie	4
2.3. Doelgroepcriteria voorschoolse educatie	4
2.4. Omvang peuterarrangement	4
2.5. Toeleiding	5
2.6. Kwaliteitszorg	5
3. Kwaliteitskader Voorschoolse Educatie gemeente Amstelveen	6
3.1. Wat staat er in de wet?	6
3.2. Wat is de Amstelveense standaard?	6
3.3. Zorgstructuur en vroegsignalering	6
3.3. Kernprincipes VE in Amstelveen	7
4. De professional in de VE: Houding, kennis en vaardigheden	8
4.1. Wat staat er in de wet?	8
4.2. Kwaliteitskenmerken van de VE-professional	8
4.3. Borging kwaliteit VE	8
5. Ouderbetrokkenheid en educatief partnerschap	10
5.1. Het belang van ouderbetrokkenheid	10
5.2. Ouderbetrokkenheid in de gemeente Amstelveen	10
5.3. Basis aanbod ouderbetrokkenheid	10
5.4. Aanvullend aanbod op het basisaanbod ouderbetrokkenheid binnen het VE-aanbod	11
6. Internationalisering in de peuteropvang: invloed op aanbieders van kinderopvang	12
6.1. Internationalisering en voorschoolse voorzieningen in Amstelveen	12
6.2. Internationale gezinnen in de peuteropvang van Amstelveen	12
7. Gemeentelijke voorzieningen VE	14
7.1. Preventieve Logopedie	14
7.2. LOGO 3000	14
7.3. Digitale prentenboeken en BoekStart	15
7.4. Voorleesexpress Amstelland	16
7.5. Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid	16

Bijlage 1: Afspraken over indiceren en toeleiden van kinderen naar VVE-peutergroepen

Bijlage 2: Voorschoolse Educatie in Amstelveen; Werkwijzer Jeugdhulpverlening

1. Inleiding, doel en definities

In Amstelveen werken we samen met partners aan de ontwikkeling van jonge kinderen. Dit uitvoeringskader beschrijft de kwaliteitscriteria en afspraken voor gesubsidieerde voorschoolse voorzieningen (0–4 jaar), zoals halve dagopvang en peuteropvang met voorschoolse educatie (VE) of peuterarrangementen (PA), voor zowel ouders met als zonder recht op kinderopvangtoeslag (kot). We streven naar gemengde groepen van VE- en reguliere peuters.

Het kader is opgesteld in overleg met kinderopvang-partners en -aanbieders binnen de gemeentelijke werkgroep onderwijsachterstandenbeleid (OAB).

Doelen van het uitvoeringskader:

- Vastleggen van de gemeentelijke visie op kwaliteit van peuteropvang en VE.
- Richtlijn voor organisaties bij inrichting en werkwijze.
- Basis voor subsidietoekenning en toezicht.

De gemeente benoemt essentiële elementen voor kwalitatief goede VE, met ruimte voor eigen invulling door organisaties. Extra aandacht is er voor ouderbetrokkenheid en de doelgroep internationals. De GGD Amsterdam inspecteert jaarlijks de kwaliteit en adviseert het college van B&W.

2. Ambitie gemeente Amstelveen: Maximale ontwikkeling voor ieder kind

De gemeente Amstelveen heeft de overkoepelende ambitie om ervoor te zorgen dat kinderen zich maximaal kunnen ontwikkelen en ontplooiën.

Een bestuurlijk speerpunt is dat kinderen en jongeren voldoende kennis en vaardigheden kunnen ontwikkelen om later te voorzien in hun levensonderhoud en te participeren in de samenleving. De basis hiervoor wordt al in de eerste levensjaren gelegd.

Om deze ambitie te realiseren is het van belang dat de gemeente investeert in een goede, toegankelijke pedagogische basisinfrastructuur door voorschoolse voorzieningen voor alle Amstelveense peuters. Goede voorschoolse voorzieningen dragen immers bij aan de ontwikkeling van kinderen en aan een goede start van kinderen op de basisschool.

2.2. Omvang voorschoolse educatie

VE is bedoeld voor peuters van 2,5 tot 4 jaar met een risico op een onderwijsachterstand. Door de extra ondersteuning ontwikkelen deze kinderen zich taalvaardiger en vergroten zij hun woordenschat wat hen een sterkere start geeft op de basisschool.

In Amstelveen wordt VE aangeboden binnen de kortdurende peuteropvang, met een aanbod van maximaal 5,5 uur per dag. Deze groepen bieden ook opvang aan kinderen zonder VE-indicatie. Daarnaast nemen ook kinderen met recht op kot deel aan de VE-groepen. Hierdoor ontstaat een gemengde samenstelling van kinderen binnen de VE-groepen.

- Aanbod voor VE-geïndiceerde kinderen van 2.5 – 4 jaar
- Minimaal 640 en maximaal 660 uren per jaar
- Verdeeld over drie of vier dagdelen per week
- Ouders betalen een inkomensafhankelijke ouderbijdrage

2.3. Doelgroepcriteria voorschoolse educatie

De GGD Jeugdgezondheidszorg (JGZ) beoordeelt tijdens de bezoeken van ouders en kind aan het consultatiebureau, aan de hand van vastgestelde criteria, of het kind in aanmerking komt voor een VE-indicatie. In de gemeente Amstelveen krijgt een kind een VE-indicatie als het kind woonachtig is in de gemeente Amstelveen en:

Criterion 1: De primaire ouders/verzorgers hebben een opleidingsniveau van MBO niveau 2 of lager en/of

Criterion 2: Het kind heeft een achterstand in de gesproken thuistaal en er is sprake van een onvoldoende taalstimulerende omgeving/ onvoldoende interactie tussen ouder-verzorger en kind en/of

Criterion 3: Er sprake is van achterstand op meerdere ontwikkelingsgebieden als gevolg van onderstimulering en/ of opvoedingsverlegenheid bij ouders. De JGZ ziet deelname aan reguliere peuteropvang/ kinderopvang als ontoereikend om de ontwikkeling van het kind voldoende te stimuleren.

Criterion 4: Er is sprake van criterium 2 en/of criterium 3 waarbij de JGZ inschat dat een regulier VE-aanbod onvoldoende aansluit bij de ondersteuningsvraag van het kind. (zie verder II. Indicering VE-plusgroep)

2.4. Omvang peuterarrangement

De gemeente Amstelveen stelt voor kinderen zonder VE-indicatie, waarvan de ouders geen recht hebben op kot, peuterplaatsen/ educatief aanbod beschikbaar voor kinderen van 2.5 – 4 jaar; het peuterarrangement.

Een PA-plaats in Amstelveen betekent:

- minimaal 280 uren en maximaal 440 uren per jaar;
- verdeeld over twee dagdelen per week;
- ouders betalen een inkomensafhankelijke ouderbijdrage.

2.5. Toeleiding

In de werkgroep VE zijn afspraken gemaakt over de indicering en toeleiding van kinderen naar de voorschoolse educatie. In Amstelveen staan deze afspraken in de notitie 'Afspraken over indiceren en toeleiden van kinderen naar VVE-peutergroepen' (2015)¹.

De afspraken gaan over:

- doelgroepcriteria en indicering;
- registratie van VVE-indicaties;
- toeleiding van geïndiceerde kinderen naar een locatie voorschoolse educatie;
- terugkoppeling van aanmeldingen en plaatsingen tussen de ketenpartners;
- overdracht van voorschoolse educatie naar basisschool.

Daarnaast geldt dat er sprake is van voorrangbeleid voor VE- en PA-plaatsen. De JGZ informeert ouders actief over de mogelijkheden voor PA. Dit is vastgelegd in de nadere regels 2026.

2.6. Kwaliteitszorg

De vragen '*Doen we de juiste dingen?*', '*Doen we die dingen goed?*' en '*Hoe weten we dat?*' staan centraal in de jaarlijkse evaluatie van het VE-beleid. Samen met de peutervoorzieningen wordt gekeken in hoeverre de beleidsdoelen zijn gerealiseerd en op basis van deze evaluaties kunnen waar nodig nieuwe of aangepaste plannen worden opgesteld. Dit reflectieve gesprek vindt plaats binnen de werkgroep OAB, waarin we gezamenlijk de balans zoeken tussen doorontwikkeling en het borgen van behaalde resultaten.

Daarnaast vindt er jaarlijks een verantwoording plaats door de VE-aanbieders over de inzet van de gemeentelijke subsidies. Deze verantwoording wordt besproken in de accountgesprekken met de gemeente. Tot slot speelt ook de GGD een belangrijke rol in het bewaken van de kwaliteit: via reguliere inspecties op de VE-groepen toetst de GGD of aan de wettelijke kwaliteitseisen wordt voldaan en of de pedagogische praktijk in lijn is met het beoogde aanbod.

¹ Zie bijlage 1 voor de notitie 'Afspraken over indiceren en toeleiden van kinderen naar VVE-peutergroepen' (2025)

3. Kwaliteitskader Voorschoolse Educatie gemeente Amstelveen

3.1. Wat staat er in de wet?

In de voorschoolse educatie is een programma vereist waarin de ontwikkeling van kinderen op het gebied van taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling, gestructureerd en samenhangend wordt gestimuleerd.

De ontwikkelingsstimulerende activiteiten op deze 4 domeinen moeten ten minste 960 uur per jaar worden aangeboden. VE moet een integraal onderdeel zijn van het pedagogische beleidsplan van de locatie dat jaarlijks wordt geëvalueerd.

Bij de voorschoolse educatie moeten er op een groep van maximaal zestien peuters minimaal twee in voorschoolse educatie geschoolde beroepskrachten staan. Onder bepaalde voorwaarden mag één van de twee in opleiding zijn voor voorschoolse educatie.

Er is een opleidingsplan dat jaarlijks moet worden geëvalueerd en bijgesteld².

3.2. Wat is de Amstelveense standaard?

Aanbieders kiezen op basis van hun visie een passend educatief aanbod voor hun doelgroep. Het gebruik van een kindvolgend VE-programma is verplicht en moet alle ontwikkelingsgebieden (taal, rekenen, motoriek, sociaal-emotioneel) dekken en voldoen aan de wettelijke eisen en GGD-richtlijnen. Afwijken mag, maar dan moet dit wel zijn onderbouwd met observatiegegevens.

Het team moet pedagogisch sterk zijn, verschillen in ontwikkeling kunnen signaleren en kinderen gericht stimuleren. Interactievaardigheden en samenwerking binnen het team zijn hierbij essentieel.

De ontwikkeling van VE-kinderen wordt gevolgd met een kindvolgsysteem dat aansluit op het gekozen VE-programma.

3.3. Zorgstructuur en vroegsignalering

Inzet Jeugdhulpverlening (JHV) op de VE-groep

De jeugdhulpverlener (JHV) wordt betrokken bij de plaatsing van kinderen met een VE-indicatie op basis van criterium 3 (achterstand op meerdere ontwikkelingsgebieden). De JHV-er sluit aan bij het intakegesprek, observeert tijdens de wenperiode en helpt bij het opstellen van een plan van aanpak. Indien nodig is er contact met ouders, bijvoorbeeld via een gesprek of huisbezoek.

Ook op verzoek van de VE-locatie kan de JHV worden ingeschakeld bij zorgen over een kind of de thuissituatie. Voor algemene vragen is geen oudertoestemming nodig; voor observaties of gesprekken wel. De JHV stemt altijd af met de JGZ.

Bij zorgen over de overgang naar de basisschool kan de JHV ouders begeleiden en, indien nodig, het samenwerkingsverband betrekken. Ouders moeten hiervoor toestemming geven.

De ondersteuning kan kort of langdurig zijn. Als de VE-groep niet passend blijkt, begeleidt de JHV ouders naar een VE-plusgroep of jeugdhulp. Bij weigering stopt de formele verwijzing, maar ondersteuning aan de pedagogisch medewerkers blijft.

De JHV is elke zes weken op locatie aanwezig en bereikbaar voor vragen. Bij signalen van onveiligheid wordt het meldcodeprotocol gevolgd en vindt afstemming plaats met de JGZ en VE-locatie.

Hierboven beschreven samenwerkingsafspraken zijn uitgebreid beschreven in het document 'Voorschoolse educatie in Amstelveen; Werkwijzer Jeugdhulpverlening'³.

² Kwaliteit Kinderopvang Rijksoverheid <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kinderopvang/kwaliteitseisen-kinderopvang-en-peuterspeelzalen>

³ Zie bijlage 2 voor het document 'Voorschoolse educatie in Amstelveen; Werkwijzer Jeugdhulpverlening'.

VE-plus groep

De VE-plus groep in Amstelveen is een groep voor peuters met een VE-indicatie die een extra steuntje nodig hebben bij hun ontwikkeling. Het reguliere VE-aanbod is voor hen niet voldoende. De plusgroep biedt meer structuur en ondersteuning. In een kleinere groep van maximaal 10 kinderen is er meer individuele aandacht voor ieder kind en een passende aanpak gericht op de specifieke behoefte van elk kind. Kinderen komen 4x 4 uur per week in een vaste groep. Het VE-programma is de basis van het aanbod maar de aanpak richt zich primair op het stimuleren van basisontwikkeling zoals taal, spel en concentratie. Zo krijgen de kinderen de ruimte om zich in zijn eigen tempo te ontwikkelen en geeft de extra ondersteuning een basis om de stap naar het (reguliere) basisonderwijs te zetten.

De VE-plus groep wordt begeleidt door twee ervaren VE-gespecialiseerde pedagogisch medewerkers. Voor extra ondersteuning wordt gebruik gemaakt van de jeugdhulpverlener van de gemeente en de JGZ 0-4 jaar. Ook is er samenwerking met het MOC-Kabouterhuis.

Op de VE-plus groep worden ouders nauw betrokken bij de ontwikkeling van hun kind en is er aandacht voor de opvoedsituatie thuis.

De werkwijze rondom de inzet van JHV-ers in de reguliere VE en de VE-plus groep is te lezen in de beleidsnotitie 'Zorgstructuur in de Voorschoolse Educatie'.

3.3. Kernprincipes VE in Amstelveen

Binnen de VE in Amstelveen staan de volgende kernprincipes centraal, die samen zorgen voor een sterke basis voor de ontwikkeling van jonge kinderen:

- Stabiele groep: Kinderen krijgen continuïteit via vaste groepen en vertrouwde gezichten. Een veilige, hechte groep is de basis voor ontwikkeling.
- Rijke speelleeromgeving: De ruimte stimuleert taal, spel en ontdekking, met een goede balans tussen uitdaging en veiligheid, binnen en buiten.
- Ontwikkeling volgen: De brede ontwikkeling wordt gevolgd met een kindvolgsysteem. Ouders worden actief betrokken als partners.
- Beredeneerd aanbod: Het aanbod sluit aan bij de behoeften van kinderen. Het VE-programma is leidraad, maar maatwerk staat centraal. Reflectie gebeurt via opbrengstgericht werken.
- Ouderbetrokkenheid: Ouders worden ondersteund in hun rol, geïnformeerd over het programma en krijgen tips voor thuis. Ze worden gezien als experts van hun kind.
- Doorgaande lijn: Er is samenwerking met basisscholen voor een soepele overgang, inclusief warme overdracht bij VE-indicaties.
- Samenwerking in de wijk: VE-locaties werken samen met lokale netwerken en professionals. Bij zorgen over spraak-taalontwikkeling wordt, met toestemming, logopedie betrokken.

4. De professional in de VE: Houding, kennis en vaardigheden

4.1. Wat staat er in de wet?

VE-professionals moeten een erkende pedagogische opleiding hebben (zoals genoemd in de cao Kinderopvang) en een scholing volgen gericht op ontwikkelingsgericht werken. Deze scholing omvat o.a.:

- Werken met VE-programma's
- Stimuleren van taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling
- Volgen van ontwikkeling en afstemmen van aanbod
- Betrekken van ouders
- Overdracht naar de basisschool

De scholing kan onderdeel zijn van de opleiding of bestaan uit minimaal 12 dagdelen nascholing. Professionals moeten taalniveau 3F beheersen. Bij mbo-4 of een VVE-kwalificatiedossier op mbo-3 is aanvullende scholing niet verplicht.

4.2. Kwaliteitskenmerken van de VE-professional

De VE-professional speelt een cruciale rol in de ontwikkeling van jonge kinderen. De volgende kwaliteitskenmerken vormen het fundament van professioneel en effectief handelen binnen de VE-praktijk:

- Basishouding: Open, betrokken en positief; creëert veiligheid en stimuleert ontwikkeling.
- Taalontwikkeling: Biedt een taalrijke omgeving en stimuleert actief taalgebruik.
- Basisbehoeften: Zorgt voor veiligheid, autonomie en competentie; reageert sensitief.
- Structuur & samenwerking: Biedt duidelijkheid en werkt effectief samen binnen het team.
- Observeren & volgen: Volgt ontwikkeling via observaties en stemt begeleiding hierop af.
- Differentiatie: Past aanbod aan op niveau, interesse en leerstijl van kinderen.
- Ouderbetrokkenheid: Werkt samen met ouders en betreft hen actief bij de ontwikkeling.
- Vroegsignalering: Herkent ontwikkelingsproblemen en schakelt hulp in met toestemming.
- Samenwerking JHV: Bij VE-indicatie (criterium 3) ondersteunt de JHV bij intake, observatie en begeleiding.
- Overdracht: Zorgt voor een goede overdracht naar de basisschool met oudergesprek en overdrachtsformulier.

4.3. Borging kwaliteit VE

Het waarborgen van de kwaliteit van VE vraagt om een systematische en gezamenlijke aanpak van zowel de gemeente als de VE-aanbieders. Een goed functionerende PDCA-cyclus (Plan-Do-Check-Act) vormt hiervoor de basis. Door structureel in gesprek te gaan over doelen, uitvoering en resultaten, kunnen verbeterpunten tijdig worden gesignaleerd en vertaald naar gerichte acties. Deze cyclus krijgt vorm via vaste overlegmomenten tussen de gemeente en aanbieders, waarbij de koppeling tussen beleidsdoelen en de praktijk centraal staat.

Concreet bestaat deze cyclus uit een combinatie van gespreks- en verantwoordingsmomenten verspreid over het jaar:

- Februari: Gezamenlijke evaluatie van het voorgaande kalenderjaar en een tussentijdse reflectie op de eerste helft van het lopende schooljaar. Dit moment is bedoeld om stil te staan bij behaalde resultaten, knelpunten en bijsturing waar nodig.
- Juni: Aanbieders leveren vóór 1 juni hun verantwoording aan over de besteding van de subsidie in het voorgaande jaar. Ook vindt er in juni een voorbereidend gesprek plaats met aanbieders ter oriëntatie op de komende subsidieaanvraag en beleidsmatige ambities.
- Oktober: Indienen van de subsidieaanvraag voor het volgende jaar, inclusief een inhoudelijk format waarin de beoogde inzet, speerpunten en ontwikkelrichtingen worden toegelicht.

Dit moment is geen gesprek, maar vormt wél een belangrijk onderdeel van de gezamenlijke PDCA-cyclus.

Deze gestructureerde cyclus draagt bij aan transparantie, wederzijds inzicht en een gedeelde verantwoordelijkheid voor het realiseren van kwalitatief hoogwaardig VE-aanbod. Het biedt ruimte voor reflectie, het delen van goede voorbeelden en het versterken van de verbinding tussen beleid en uitvoering.

5. Ouderbetrokkenheid en educatief partnerschap

5.1. Het belang van ouderbetrokkenheid

Ouderbetrokkenheid heeft een positief effect op de ontwikkeling van kinderen, vooral wanneer dit thuis plaatsvindt. Dit is de sterkste voorspeller van leerresultaten (Bakker et al., 2013)⁴. Effectieve betrokkenheid draait om partnerschap: ouders, professionals en andere betrokkenen delen de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van het kind. Maatwerk is daarbij essentieel, gezien de diversiteit in wensen en behoeften van ouders.

De gemeente faciliteert dat professionals ouders hierbij ondersteunen, en stimuleert samenwerking tussen organisaties. Ouderbeleid raakt meerdere domeinen, zoals VE, armoede, laaggeletterdheid, gezondheid en opvoedondersteuning. De gemeente zorgt voor een sluitend netwerk van voorzieningen en bevordert kennisdeling tussen professionals door het organiseren van bijeenkomsten waar deze partners bij elkaar komen.

5.2. Ouderbetrokkenheid in de gemeente Amstelveen

De gemeente Amstelveen ziet ouderbetrokkenheid als een kernonderdeel van haar jeugd- en onderwijsbeleid en werkt via de Jeugd- en onderwijsagenda 2024 aan versterking hiervan binnen de VE. Ouderbetrokkenheid is daar een verplicht en structureel onderdeel, met ondersteuning voor pedagogisch medewerkers om goed aan te sluiten bij diverse oudergroepen.

De gemeente stimuleert integrale samenwerking tussen professionals en voorzieningen met als doel ouders beter te ondersteunen en de ontwikkelkansen van kinderen te vergroten. Dit gebeurt onder meer door het organiseren van thematische bijeenkomsten, het actief onder de aandacht brengen van bestaand ondersteuningsaanbod en het faciliteren van werkgroepen waarin professionals uit verschillende domeinen met elkaar in contact komen. Op deze manier wordt kennis gedeeld, worden signalen vroegtijdig opgepakt en ontstaat er een gezamenlijke aanpak rondom het jonge kind en het gezin.

5.3. Basis aanbod ouderbetrokkenheid

Alle peutersvoorzieningen in Amstelveen werken met een structureel basisaanbod voor ouderbetrokkenheid. Dit vormt de basis voor samenwerking tussen ouders en professionals, gericht op het versterken van ontwikkelingskansen via duidelijke communicatie, maatwerk en vroege afstemming. Het basisaanbod omvat:

- Intakegesprek: Kennismaking, uitwisseling van verwachtingen en toelichting op het aanbod.
- Ouderbijeenkomsten: Minimaal twee per jaar, afgestemd op de oudergroep, met inzet van partners zoals bibliotheek en logopedie.
- Zorgsignalering: Vroegtijdige bespreking van zorgen over ontwikkeling, met mogelijke doorverwijzing naar ondersteuning.

Naast dit basisaanbod wordt van iedere aanbieder verwacht dat zij jaarlijks concrete en meetbare resultaatdoelen formuleren voor ouderbetrokkenheid, gebaseerd op de volgende vier beleidsdoelen:

- Pedagogisch doel: Afstemming tussen thuis en de voorschoolse setting.
Voorbeeld: Elke ouder neemt jaarlijks deel aan een individueel oudergesprek waarin de thuissituatie, opvoedingsstijl en afspraken over pedagogische aanpak worden besproken en vastgelegd in het kind-dossier.

⁴ 2 Bakker, J., Denessen, E., Dennissen, M. & Oolbekkink-Marchand, H. (2013). Leraren en ouderbetrokkenheid. Een reviewstudie naar de effectiviteit van ouderbetrokkenheid en de rol die leraren daarbij kunnen vervullen. Nijmegen: Radboud Universiteit. <http://repository.uhn.ru.nl/bitstream/handle/2066/121840/121840-OA.pdf?sequence=1>

- Organisatorisch doel: Stimuleren van ouderparticipatie door praktische hulp.
Voorbeeld: Minstens 60% van de ouders helpen actief mee bij activiteiten zoals feesten, uitstapjes of themadagen, waarbij aanwezigheid wordt geregistreerd op een vrijwilligerslijst.
- Didactisch doel: Versterken van ouderbetrokkenheid gericht op de ontwikkeling van het kind.
Voorbeeld: Minimaal 70% van de ouders volgt jaarlijks één ouderbijeenkomst of workshop over taalontwikkeling, motoriek of spel, en ontvangt thuisopdrachten om samen met het kind uit te voeren.
- Relatieve doel: Investeren in een positieve relatie en gedeelde verantwoordelijkheid tussen ouders en pedagogisch medewerkers.
Voorbeeld: Pedagogisch medewerkers leggen contactmomenten met ouders over het welbevinden en de ontwikkeling van het kind vast in het overdrachtslogboek, zodat continuïteit en opvolging in de communicatie geborgd zijn.

Deze resultaatgerichte aanpak maakt onderdeel uit van de jaarlijkse subsidieverantwoording.

5.4. Aanvullend aanbod op het basisaanbod ouderbetrokkenheid binnen het VE-aanbod

Naast het basisaanbod wordt binnen de VE-groepen aanvullend ingezet op intensievere vormen van ouderbetrokkenheid, passend bij de specifieke ondersteuningsbehoeften van peuters met een (taal)achterstand en hun ouders.

Deze aanpak versterkt de doorgaande lijn naar de basisschool en vraagt om extra tijd, deskundigheid en continuïteit van pedagogisch medewerkers.

Kernpunten van deze inzet:

- Afspraken met basisscholen over ouderbetrokkenheid in de doorgaande lijn.
- Actieve betrokkenheid van ouders bij ondersteuning en stimulering thuis.
- Voorlichting over het Nederlandse systeem en opvoedkundige uitgangspunten.
- Structurele aandacht voor thema's binnen het VE-aanbod, met ouderparticipatie.
- Gebruik van LOGO3000 voor ondersteuning bij taalontwikkeling, ook voor meertalige kinderen.
- Informatie en begeleiding bij NT2-ontwikkeling.

Het actief betrekken van ouders bij de ontwikkeling van hun kind is complex en tijdsintensief, vooral in Amstelveen waar veel internationale ouders beperkte kennis van het Nederlands hebben en uiteenlopende opvoedopvattingen. Dit vraagt om tijd, vertrouwen en specifieke vaardigheden van pedagogisch medewerkers.

Deze taken liggen bij vaste pedagogisch medewerkers op de groep. Bekwaamheid in oudercommunicatie en het voeren van verdiepende gesprekken is vereist. Voor de invulling van ouderbetrokkenheid wordt 2 extra uren per week per groep (max. 40 weken) gesubsidieerd.

6. Internationalisering in de peuteropvang: invloed op aanbieders van kinderopvang

6.1. Internationalisering en voorschoolse voorzieningen in Amstelveen

Amstelveen is een internationale gemeente met 146 verschillende nationaliteiten. Ongeveer 24% van de inwoners heeft een niet-Nederlandse nationaliteit. Deze diversiteit is zichtbaar in de voorschoolse voorzieningen, waar steeds meer peuters opgroeien in niet-Nederlandstalige gezinnen. Dit vraagt om extra aandacht voor taalontwikkeling en bekendheid met het Nederlandse kinderopvang- en onderwijssysteem.

De gemeente speelt hierop in met gerichte NT2-ondersteuning binnen VE-groepen, scholing van pedagogisch medewerkers en ouderbijeenkomsten over opvoeding en ontwikkeling. Programma's zoals LOGO3000 ondersteunen de taalstimulering.

Voorschoolse voorzieningen dragen zo niet alleen bij aan de ontwikkeling van kinderen, maar ook aan de integratie van internationale gezinnen. In samenwerking met partners zoals de bibliotheek, JGZ en logopedie wordt gewerkt aan een toegankelijk en samenhangend aanbod.

6.2. Internationale gezinnen in de peuteropvang van Amstelveen

In Amstelveen vormen kinderen van internationale ouders een bijzondere doelgroep binnen de peuteropvang. Voor veel van deze kinderen is het de eerste kennismaking met de Nederlandse taal en opvoedcultuur, wat invloed heeft op hun wenproces, gevoel van veiligheid en aansluiting op het basisonderwijs.

Ook ouders ervaren drempels, zoals taalbarrières, onbekendheid met het systeem en cultuurverschillen. Dit vraagt om extra inzet van pedagogisch medewerkers om ouders goed te informeren en te betrekken.

De gemeente investeert samen met aanbieders in aanvullend aanbod wanneer het basisaanbod onvoldoende aansluit. Belangrijke aandachtspunten zijn:

Passend taalaanbod afgestemd op de achtergrond van gezinnen;
Gerichte taalverwerving voor een goede start op de basisschool;
Vergroten van ouderkennis over het Nederlandse kinderopvangsysteem;
Cultuursensitieve communicatie tussen ouders en professionals.

Deze inzet sluit aan bij het uitvoeringskader Voorschoolse Educatie en Peuterarrangementen.

6.2.1. Een passend taalaanbod in de voorschoolse voorzieningen

Aandacht voor snelle verwerving van de Nederlandse woordenschat is van cruciaal belang voor de kinderen om goed te kunnen profiteren van het aanbod in de peuteropvang. Woordenschat is de basis om mee te kunnen doen, om mee te kunnen praten en om mee te kunnen leren. Ook is voldoende Nederlandse woordenschat van belang wanneer kinderen met 4 jaar doorstromen naar het regulier basisonderwijs. Hoe groter de Nederlandse woordenschat van het kind is des te gemakkelijker kan het kind straks deelnemen aan het onderwijs en profiteren van het aanbod.

Aanvullend aanbod internationalisering en de rol van de gemeente:

- *Extra aandacht voor de Nederlandse taalvaardigheid en woordenschatontwikkeling*
 - In de peutergroepen met meertalige international-kinderen is er extra aandacht voor de verwerving van de Nederlandse taalvaardigheid en woordenschat. De locaties gebruiken hierbij het woordenschatprogramma Logo3000. In de VE-peutergroepen vormt het VE-programma de basis van het aanbod en is Logo3000 hierop een aanvulling.
 - De gemeente biedt structureel subsidie voor het gebruik van Logo3000 in de peutergroepen en de groepen 1-2 van basisscholen die nauw samenwerken met een peutergroep. De subsidie is bestemd voor de scholing van personeel en de aanschaf van de groepsmaterialen en de materialen voor het ouderprogramma.

- *Tweetalige peuteropvang*
 - Binnen de gemeente Amstelveen zijn er kinderopvangaanbieders die tweetalige peuteropvang aanbieden.
 - Het is de visie van de gemeente dat een dergelijk aanbod wenselijk is om aan te sluiten bij de vraag van international-ouders. De gemeente biedt de mogelijkheid voor subsidie peuterarrangementen in deze tweetalige peutergroepen.

6.2.2. Deskundigheidsbevordering van pedagogisch medewerkers

De toenemende diversiteit binnen de peuteropvang in Amstelveen stelt andere eisen aan het aanbod en de vaardigheden van pedagogisch medewerkers. Specifieke kennis en vaardigheden op het gebied van interculturele communicatie, intercultureel opvoeden en meertalige ontwikkeling bij jonge kinderen zijn hierbij essentieel. Daarom is structurele aandacht voor deze thema's opgenomen in de scholingsplannen van alle aanbieders van zowel voorschoolse educatie (VE) als peuterarrangementen (PA) in Amstelveen.

De gemeente Amstelveen ondersteunt dit proces actief door middel van subsidies voor gerichte scholing en deskundigheidsbevordering:

- Interculturele communicatie en intercultureel opvoeden: De gemeente subsidieert de training 'Interculturele communicatie', ontwikkeld door het Koninklijk Instituut voor de Tropen (KIT) in samenwerking met KinderRijk. Deze training biedt pedagogisch medewerkers:
 - Inzicht in cultuur en cultuurverschillen en hoe deze van invloed zijn op visie en handelen.
 - Vaardigheden voor cultuursensitief werken en effectieve communicatie met ouders van diverse achtergronden.

Sinds 2019 hebben alle pedagogisch medewerkers van de VE-groepen deze training gevolgd. Vanaf 2022 is de training een vast en gesubsidieerd onderdeel van het gemeentelijke aanbod voor deskundigheidsbevordering voor zowel VE- als PA-aanbieders.

- Taalontwikkeling en meertaligheid: Ook op het gebied van taalontwikkeling en meertaligheid biedt de gemeente scholing aan. Binnen het programma preventieve logopedie voor 0-4 jarigen wordt de training 'Taalontwikkeling en meertaligheid' aangeboden. Deze scholing is verplicht voor pedagogisch medewerkers van VE-groepen en wordt daarnaast ook toegankelijk gesteld voor medewerkers van PA-aanbieders, gezien het grote aantal meertalige kinderen in Amstelveen.

6.2.3. Ouderbetrokkenheid en integratie

Ouderbetrokkenheid is een essentieel onderdeel van voorschoolse educatie en wordt verder toegelicht in de paragraaf 'Ouderbetrokkenheid en educatief partnerschap'. Voor de internationale oudergroep in Amstelveen vraagt dit extra aandacht vanwege taal- en cultuurverschillen. Een open houding en pedagogisch partnerschap zijn daarbij cruciaal om verbinding en begrip te creëren.

7. Gemeentelijke voorzieningen VE

7.1. Preventieve Logopedie

Sinds 2015 zet Amstelveen in op preventieve logopedie voor kinderen van 0–4 jaar, als vervanging van schoollogopedie, vanwege toenemende spraak- en taalproblemen bij kleuters.

Doel

Het hoofddoel van de preventieve logopedie is het vroegtijdig signaleren en voorkomen van spraak- en taalproblemen bij jonge kinderen. Daarnaast richt het aanbod zich op het versterken van de handelingsvaardigheden van ouders en pedagogisch medewerkers.

Aanbod

De preventieve logopedie omvat:

- Consultatie voor ouders: Advies en ondersteuning rond spraak-taalontwikkeling van hun kind.
- Deskundigheidsbevordering: Verplichte trainingen voor pedagogisch medewerkers van VE-peutergroepen, en op vrijwillige basis beschikbaar voor PA-groepen en kinderdagverblijven.
- Observatie en advies: Voor kinderen in de kinderopvang en bij de jeugdgezondheidszorg (JGZ) 0-4 jaar.
- Onderwijscomponent: Beperkt aantal uren beschikbaar voor logopedisch advies aan nieuwkomerskinderen in het basisonderwijs die niet eerder in beeld waren binnen de voor-schoolse periode.

Extra aandacht

Sinds 2022 is het programma Planting Languages structureel onderdeel van de preventieve logopedie in beide gemeenten. Dit richt zich op het ondersteunen van ouders in de VE-groepen bij de meertalige opvoeding van hun kind.

Gemeentelijke inzet

De gemeente subsidieert jaarlijks de uitvoering van de preventieve logopedie. Dit omvat: Jaarlijkse subsidie voor logopedisten, scholing, ouderbijeenkomsten en inzet in VE-plusgroepen

Monitoring

Jaarlijks wordt tijdens het accountgesprek met de uitvoerder (1801) het bereik, de deelname en effectiviteit van het scholings- en ouderaanbod geëvalueerd.

Tussentijds vindt afstemming plaats over de inzet van uren binnen de verschillende taakvelden (consultatiebureau, kinderopvang, onderwijs).

7.2 LOGO 3000

In Amstelveen bestaat de doelgroep binnen VE en PA grotendeels uit meertalige kinderen. Om hun Nederlandse woordenschat te versterken, is LOGO3000 een vast onderdeel van het VE- en PA-aanbod.

Doel van LOGO3000

Het programma LOGO3000 is gericht op het versterken van de Nederlandse woordenschat van jonge kinderen. Door systematische woordenschatuitbreiding vergroten kinderen hun taalvaardigheid, zodat zij met voldoende taalbasis kunnen starten op de basisschool. LOGO3000 sluit goed aan bij de doelgroep in Amstelveen: kinderen die thuis vaak een andere taal spreken, maar met het juiste aanbod snel Nederlands kunnen leren.

Inhoud

LOGO3000 bestaat uit een uitgebreide training voor pedagogisch medewerkers, gericht op:

- Woordenschatontwikkeling bij jonge kinderen

- Toepassing van LOGO3000 in de dagelijkse praktijk
- Coaching on the job
- Borging van de werkwijze binnen de organisatie
- Samenwerking met het basisonderwijs (kleuterleerkrachten)

Naast de basistraining is er een aparte training voor vestigingsmanagers en pedagogisch coaches gericht op de implementatie en borging van LOGO3000 in de organisatie.

De gemeente Amstelveen subsidieert LOGO3000 structureel. Dit betreft:

- De scholing van pedagogisch medewerkers, managers en coaches
- De aanschaf van LOGO3000-materialen voor alle VE- en PA-peutergroepen
- Een jaarlijks aanbod van 'bezemklassen' voor nieuwe medewerkers
- Structurele subsidie voor oudermaterialen behorend bij LOGO3000

Nieuwe peutergroepen met VE- of PA-aanbod krijgen bij aanvang eenmalig subsidie voor de aanschaf van de basisgroepmaterialen.

Oudercomponent

LOGO3000 bevat ook een oudercomponent om de taalontwikkeling thuis te stimuleren. Ouders krijgen via pedagogisch medewerkers materialen en informatie over hoe zij de woordenschat van hun kind thuis kunnen versterken. De gemeente subsidieert ook deze materialen en ondersteunt de aanbieders bij de uitvoering van ouderbijeenkomsten. In 2025-2026 wordt aanvullend bekeken of een workshop speciaal voor ouders mogelijk is, omdat de oudercomponent in de praktijk nog beperkt wordt benut.

Beleid en vervolg

De gemeente stemt jaarlijks af met aanbieders over scholingsbehoeften en organiseert waar nodig vervolgtrainingen en extra ondersteuning.

7.3. Digitale prentenboeken en BoekStart

Binnen het voorschoolse educatieprogramma van Bibliotheek Amstelland wordt actief ingezet op het stimuleren van taalontwikkeling bij jonge kinderen door middel van digitale prentenboeken en het BoekStart-programma. Deze initiatieven dragen bij aan een rijke taalomgeving, zowel op de opvanglocatie als thuis, en zijn gericht op het voorkomen van taalachterstanden bij peuters van 2 tot 4 jaar.

Digitale prentenboeken worden thematisch ingezet op VVE en PA-locaties en zijn geïntegreerd in het dagelijkse voorleesaanbod. Pedagogisch medewerkers worden getraind in het effectief gebruik van deze digitale middelen. Zij leren hoe zij kwalitatieve digitale prentenboeken selecteren, inzetten tijdens voorleesmomenten, en hoe zij ouders kunnen betrekken bij het gebruik ervan thuis. De inzet volgt een gefaseerde aanpak:

Thema 1 – Voordoën: Bibliotheekmedewerkers lezen voor op de groep en introduceren het digitale prentenboek.

Thema 2 – Samen doen: Pedagogisch medewerkers lezen zelf voor, ondersteund door de bibliotheek.

Thema 3 – Zelf doen + Ouders betrekken: Ouders worden actief betrokken bij het voorlezen en bekijken van digitale prentenboeken samen met hun kind, ook in de eigen thuistaal.

Daarnaast organiseert de bibliotheek ouderbijeenkomsten waarin ouders kennismaken met digitale prentenboeken, leren inloggen op platforms zoals Bereslim, en ondersteund worden bij het stimuleren van taalontwikkeling thuis. Deze bijeenkomsten worden gecombineerd met andere thema's zoals meertaligheid en het belang van (voor)lezen.

BoekStart in de kinderopvang is een structureel onderdeel van de samenwerking tussen de bibliotheek en kinderopvangorganisaties. Hierbij ontvangen kinderen en ouders een welkomstcadeau (boekje met knuffeltje) en worden zij verwelkomd in de bibliotheek met een voorleesvoorstelling en laagdrempelige ouder-kindactiviteiten. De bibliotheek ondersteunt pedagogisch medewerkers met materialen, trainingen en een nieuwsbrief met actuele ontwikkelingen.

Voor een succesvolle uitvoering zijn enkele voorwaarden essentieel: aanwezigheid van een voorleescoördinator, een geborgd voorleesplan, beschikbaarheid van digitale devices, en gemotiveerd personeel dat tijd krijgt voor training en uitvoering.

De gemeente geeft hiervoor subsidie.

7.4. Voorleesexpress Amstelland

De VoorleesExpress is een leesbevorderingsprogramma voor kinderen van 2,5 tot 8 jaar die opgroeien in een taalarme omgeving. Vrijwillige voorlezers begeleiden gezinnen twintig weken lang, meestal thuis, om de taalontwikkeling van het kind te stimuleren en ouders te versterken in het creëren van een taalrijke omgeving.

Doelen

- Taalontwikkeling bevorderen
- Laaggeletterdheid voorkomen
- Ouders ondersteunen in hun rol
- Partnerschap tussen ouders en onderwijs versterken

Uitvoering

- Uitgevoerd door Stichting Vrijwilligerscentrale Amstelland
- Methodiek erkend door het Nederlands Jeugdinstituut
- Samenwerking met kinderopvang, scholen, JGZ, logopedie en vluchtelingenwerk
- Voorleescoördinatoren in de kinderopvang worden getraind door Bibliotheek Amstelland

Financiering

- Gemeenten Amstelveen, Aalsmeer en Uithoorn subsidiëren het programma
- Dekking van kosten voor training, materialen, organisatie en projectleiding

Dankzij deze structurele ondersteuning draagt de VoorleesExpress bij aan gelijke kansen voor kinderen via vroege taalstimulering.

7.5. Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid

Achtergrond

In Amstelveen groeien sommige kinderen op in gezinnen waar taalvaardigheid beperkt is, wat de kans op taalachterstanden en laaggeletterdheid vergroot. Om dit te doorbreken start de gemeente in 2025 met een gerichte gezinsaanpak.

Doel en Werkwijze

De aanpak richt zich op het versterken van taal- en basisvaardigheden bij ouders en het creëren van een taalrijke thuisomgeving. Dit gebeurt in samenwerking met partners zoals de Bibliotheek, scholen en kinderopvangorganisaties. Zowel Nederlandstalige als anderstalige gezinnen worden ondersteund met taaltrajecten en activiteiten.

Professionalisering en Doorverwijzing

Professionals in onderwijs, kinderopvang en voorschoolse educatie worden getraind om laaggeletterdheid te signaleren en ouders door te verwijzen naar passend taalondersteunend aanbod.

Uitvoering en Evaluatie

De uitvoering start in 2025 met themabijeenkomsten en trainingen, ondersteund door gemeentelijke en rijksmiddelen. Evaluaties vinden plaats in 2025 en 2026, waarna de aanpak onderdeel wordt van het bredere taalbeleid voor 2027–2031.

Bijlages

Bijlage 1: Afspraken over indiceren en toeleiden van kinderen naar VVE-peutergroepen
Bijlage 2: Voorschoolse Educatie in Amstelveen; Werkwijzer Jeugdhulpverlening

Afspraken 'indiceren en toeleiden van kinderen naar Voor-schoolse educatie'

Afdeling Jeugd en Onderwijs
juli 2025

Aanleiding

Deze notitie is tot stand gekomen in overleg met alle leden van de Amstelveense werkgroep Voor- en Vroegschoolse educatie. Hierin nemen naast de gemeente ook de JGZ, de aanbieders van voorschoolse educatie en een vertegenwoordiger van het basisonderwijs deel. Het resultaat is een ketenaanpak waarbij de verschillende rollen en verantwoordelijkheden en de onderlinge afstemming zijn vastgelegd. Jaarlijks bespreken en evalueren we deze afspraken met de leden van de werkgroep om te kijken of de afspraken nog afdoende en actueel zijn.

De aanpak is chronologisch weergegeven in 5 onderdelen:

1. De indicatiestelling voorschoolse educatie
2. De registratie van de indicaties
3. De toeleiding van ouders naar voorschoolse educatie
4. De terugkoppeling van plaatsingen voorschoolse educatie
5. De overdracht van informatie van de voorschoolse opvang naar het basisonderwijs.

1. De indicatiestelling voorschoolse educatie

1a. Criteria voorschoolse educatie

In de gemeente Amstelveen indiceert de Jeugd Gezondheidszorg (JGZ) kinderen voor deelname aan voorschoolse educatie. De indicering vindt plaats tijdens de consulten van een kind tussen 11 maanden en 3 jaar en 9 maanden. Deze taak is vastgelegd in Herzien Basispakket JGZ GR Amstelland 2016-2020 (vastgesteld 7 april 2015).

In de gemeente Amstelveen krijgt een kind een VE-indicatie als het kind woonachtig is in de gemeente Amstelveen en:

- Criterium 1: De primaire verzorgers hebben een laag opleidingsniveau (basisonderwijs/ VMBO-beroeps, VMBO-kader en/of MBO-1) en/of
- Criterium 2: Het kind heeft een achterstand in de gesproken thuistaal en er is sprake van een on-voldoende taalstimulerende omgeving/ onvoldoende interactie tussen ouder-verzorger en kind en/of
- Criterium 3: Er sprake is van achterstand op meerdere ontwikkelingsgebieden als gevolg van onder stimulering en/ of opvoedingsverlegenheid bij ouders. De JGZ ziet deelname aan reguliere peuter-opvang/ kinderopvang als ontoereikend om de ontwikkeling van het kind voldoende te stimuleren.
- Criterium 4: Er is sprake van criterium 2 en/of criterium 3 waarbij de JGZ inschat dat een regulier VE-aanbod onvoldoende aansluit bij de ondersteuningsvraag van het kind.

Leeftijd indicering

Kinderen kunnen vanaf 1 jaar een VE-indicatie krijgen. Er zijn standaard consulten tot 1 jaar, daarna alleen op vaccinatiemomenten. Bij signalen van risico op ontwikkeling kan de JGZ extra consulten plannen. Deelname aan VE is mogelijk vanaf 2 jaar en 6 maanden.

Herindicatie

Wanneer een kind op jonge leeftijd een VE-indicatie krijgt op basis van laagopgeleide ouders (criterium 1), kan de JGZ bij latere consulten, bijvoorbeeld rond de leeftijd van 2 jaar, beoordelen of aanvullende criteria (2 en/of 3) van toepassing zijn. In dat geval kan een herindicatie worden afgegeven, waarbij meerdere criteria gecombineerd worden.

1b. Route

Wanneer de JGZ besluit tot een VE-indicatie, bespreekt zij dit met de ouder(s).

Wanneer ouders gebruik willen maken van het VE-aanbod

- tekenen zij het indiceringsformulier van de JGZ voor akkoord. Zij geven hiermee toestemming voor het delen van de indicatie met de uitvoeringscoördinator voor- en voorschoolse educatie van de gemeente;
- registreert de JGZ dit in het dossier van het kind;
- stuurt de JGZ de indicatie naar de uitvoeringscoördinator VVE;
- neemt de uitvoeringscoördinator VVE contact op met de ouders over de toeleiding naar een VE-locatie en het belang van deelname.

Wanneer ouders geen gebruik willen maken van het VE-aanbod

- vult de JGZ wel een VE-indicatie in en registreert deze in het dossier van het kind;
- noteert de JGZ de reden van niet-deelname op het indicatieformulier;

- vraagt de JGZ ouders om toestemming de VE-indicatie te delen met de uitvoeringscoördinator VVE;
- deel de JGZ de VE-indicatie geanonimiseerd met de uitvoeringscoördinator indien ouders geen toestemming geven. Hierbij wordt wel de postcode van ouders vermeld.
- Ook als ouders aangeven geen VE-indicatie te willen, wordt deze wel afgegeven, geregistreerd en geanonimiseerd naar de uitvoeringscoördinator verstuurd om het non-bereik te meten.

1c. Signalering door derden

Signalering vanuit een VE-kinderopvanglocatie

- De VE-kinderopvanglocaties kunnen rechtstreeks bij de JGZ een verzoek doen om een VE-indicatie. Dit kan alleen indien:
 - de peutergroep eerst een intern zorgplan heeft uitgevoerd en dit onvoldoende effectief is gebleken. Op een VE-peutergroep is ook de jeugdhulpverlener van de gemeente vooraf betrokken bij de zorg over de ontwikkeling van het kind;
 - er overleg met ouders is geweest en ouders toestemming geven voor de VE-aanvraag;
 - de leidinggevende of de pedagogisch coach contact opneemt met de JGZ;
 - het verslag van het interne zorgtraject onderdeel uitmaakt van het verzoek om een VE-indicatie.
- Ouders worden niet extra opgeroepen door de JGZ.
- De JGZ stuurt de VE-indicatie naar de VE-kinderlocatie.
 - De VE-locatie laat ouders de indicatie ondertekenen waarmee ouders toestemming geven voor het delen van de gegevens.
 - De VE-locatie stuurt getekende VE-indicatie retour aan de JGZ.
 - De JGZ registreert de VE-indicatie in het kinddossier.
 - De JGZ stuurt de getekende VE-indicatie aan de uitvoeringscoördinator VVE.

Signalering door anderen

- Derden, zoals reguliere kinderopvangorganisaties, basisscholen, huisartsen en medewerkers van het sociaal loket van de Gemeente, kunnen een verzoek om een VE-indicatie melden bij JGZ. Zij lichten toe waarom zij VE noodzakelijk vinden. Ouders kunnen geen toezegging krijgen over een VE-indicatie.
- De JGZ besluit na melding van derden of zij een kind vervroegd oproepen voor het spreekuur of dat zij wachten tot het reguliere bezoek.
- De JGZ koppelt de acties terug aan de melder.

2. Registratie van de VE-indicaties.

Een goede monitor van VE-indicaties is belangrijk voor een effectief beleid voor- en vroegschoolse educatie. De JGZ registreert daarom een aantal gegevens op het indicatieformulier.

2.1 Registreren gegevens

Wanneer een kind een VE-indicatie krijgt gebruikt de JGZ hierbij een formulier 'Indicatie Voorschoolse educatie'. Dit formulier vermeldt:

- de kindgegevens (geboortedatum, adres, geboorteland, thuistaal)
- de indicatiecriteria die van toepassing zijn;
- of ouders gebruik willen maken van VE-peuteropvang;
- of het kind al deelneemt aan hele dagopvang en daarom geen gebruik gaat maken van VE-peuteropvang; of het kind om andere redenen geen gebruik gaat maken van VE-peuteropvang en de reden die ouders geven. Als ouders geen gebruik willen maken van de VE en/of de indicatie, dan wordt de indicatie wel geregistreerd door JGZ als non-bereik.

3.2 Monitoren van indicatiecriteria

- In de MARAP-rapportage van de JGZ wordt onderscheid gemaakt tussen VE-indicaties van kinderen jonger en ouder dan 2 jaar en 6 maanden.
- In de kwartaalrapportage van de uitvoeringscoördinator VVE wordt onderscheid gemaakt tussen indiceringen van kinderen jonger en ouder dan 2 jaar en 6 maanden.
- In de kwartaalrapportage van de gemeente geeft een overzicht van het aantal VE-gediceerde kinderen verdeeld over:
 - de verschillende indicatiecategorieën;
 - plaatsbare > 2 jaar en 6 maanden en nog niet direct plaatsbaar < 2 jaar en 6 maanden;
 - de postcodegebieden in de gemeente;
 - de status van aanmelding, wachtlijst, actieve plaatsing, geen wens tot deelname.

3. Toeleiding: contact met ouders.

Ouders zijn zelf verantwoordelijk voor de aanmelding van hun kind bij een VE-peuter-groep. Zij krijgen hierbij ondersteuning van de Uitvoeringscoördinator VVE van de gemeente.

Afspraken hierover zijn:

- De uitvoeringscoördinator VVE van de gemeente ontvangt de gegevens van de VE-geïndiceerde kinderen van de JGZ.
- Ouders worden per brief geïnformeerd over de VE-indicatie en de toeleiding naar een VE-locatie.
- De uitvoeringscoördinator VVE neemt binnen 1 week contact op met de ouders. Ouders worden geïnformeerd over het belang van voorschoolse educatie, de inhoud van het aanbod, de financieringswijze en de VE-locaties in de gemeente.
- Bij kinderen jonger dan 2 jaar en 6 maanden neemt de uitvoeringscoördinator VVE bij 2 jaar en 2 jaar en 3 maanden opnieuw contact op met de ouders. Zij vraagt na of ouders hun kind al hebben aangemeld bij een VE-locatie.
- Wanneer ouders het kind nog niet hebben aangemeld, neemt de uitvoeringscoördinator VVE na 3 maanden opnieuw contact op.
- Wanneer ouders geen gebruik willen maken van de VE-indicatie neemt de uitvoeringscoördinator VVE contact met hen op om het belang van voorschoolse educatie toe te lichten en de mogelijkheden van deelname te onderzoeken.

4. Monitoren van VE-plaatsingen

Om alle VE-geïndiceerde kinderen goed in beeld te krijgen en te houden is het belangrijk dat alle ketenpartners de aanmeldingen en plaatsingen van kinderen melden bij de uitvoeringscoördinator VVE van de gemeente.

Afspraken hierover zijn:

- De kinderopvangorganisaties vullen de monitor 'kwartaalrapportage voorschoolse educatie en peuterarrangementen' van de gemeente in. Deze monitor omvat:
 - het gemiddelde aantal gerealiseerde kindplaatsen VE en PA per maand;
 - het aantal VE en PA kinderen per locatie;
 - de kinderen die zijn aangemeld voor VE in het betreffende kwartaal (met naam en geboortedatum).
 - De VE-kinderen die zijn gestart in een VE-peutergroep ((met naam en geboortedatum en startdatum).
 - de VE-kinderen die zijn uitgestroomd in het desbetreffende kwartaal (met naam en geboortedatum);
 - de VE-kinderen die 2 jaar en 6 maanden of ouders zijn maar nog op een wachtlijst staan (met naam en geboortedatum).
- De kinderopvangorganisatie koppelt terug aan de uitvoeringscoördinator VVE wanneer ouders met een VE-indicatie zich melden bij de organisatie maar het uiteindelijk toch niet inschrijven. Bij de terugkoppeling wordt ook de reden van terugtrekking van ouders aangegeven.
- De kinderopvangorganisatie meldt direct aan de uitvoeringscoördinator VVE wanneer er een wachtlijst is voor VE-plaatsen op een van de VE-locaties en een kind met een VE-indicatie niet direct geplaatst kan worden.
- Kinderen met een VE-indicatie die tussen 2 jaar en 6 maanden - 3 jaar nog niet zijn aangemeld bij een VE-locatie worden door de uitvoeringscoördinator VVE teruggekoppeld aan de JGZ. De JGZ kan ouders ook opgeroepen voor een extra consult.
- De kinderopvangorganisatie neemt contact op met de uitvoeringscoördinator VVE, indien er ernstige zorg is over de frequentie van deelname van het kind of wanneer een kind voortijdig stopt met VE. De uitvoeringscoördinator VVE koppelt dit terug aan de JGZ.

5. Overdracht voorschool → basisschool

Een goede overdracht en registratie van VE-kinderen vanuit de voorschoolse opvang naar het basisonderwijs draagt bij aan het realiseren van een doorgaande lijn tussen voor- en vroegschoolse educatie.

Afspraken hierover zijn:

- De kinderopvangorganisatie gebruikt het 'Uniform Amstelveens Overdrachtsformulier, 2019' voor de overdracht van VE-kinderen naar de basisschool.
- De kinderopvangorganisatie vraagt in het exitgesprek met ouders van VE-kinderen naar welke basisschool het kind gaat en registreert dit. Deze gegevens worden 2x per jaar aan de uitvoeringscoördinator VVE gestuurd (januari – juli).
- De basisschool vraagt bij plaatsing van een leerling welk voorschools traject het kind heeft gevolgd. Zij vraagt expliciet naar deelname aan VE en de locatie / kinderopvangorganisatie.
De basisschool maakt hierbij gebruik van de 'checklist VE-voortraject'.
- Het basisonderwijs registreert de informatie over het voortraject VE in het basisadministratie van de school.

Bijlage:

1. Indiceringsformulier Voorschoolse educatie, JGZ, 2024
2. Uniform Amstelveens Overdrachtsformulier, 2019
3. Stroomschema indiceren en toeleiden Voorschoolse educatie, 2024
4. Overzicht locatie voorschoolse educatie Amstelveen

Voorschoolse educatie in Amstelveen; Werkwijzer jeugdhulpverlening

Versie
13 augustus 2025

I. Wanneer wordt de jeugdhulpverlener betrokken?

- a. De jeugdhulpverlener wordt altijd betrokken bij de plaatsing van kinderen met een VE-indicatie op basis van criterium 3 (ontwikkelingsachterstand op meerdere gebieden).
- De VE-locatie nodigt de jeugdhulpverlener uit voor het intakegesprek met ouders. Ouders worden hier van te voren over geïnformeerd.
 - De jeugdhulpverlener observeert het kind tijdens de wenperiode (4-6 weken) op de groep en is betrokken bij het opstellen van een plan van aanpak voor het kind op de groep.
 - De jeugdhulpverlener heeft, indien nodig, in de wenperiode een actieve rol naar ouders. Dit kan zijn in de vorm van een gesprek en/of een huisbezoek.
- b. De jeugdhulpverlener kan betrokken worden door de VE-locatie wanneer de pedagogisch medewerkers vragen hebben over de ontwikkeling van een kind en/of de ondersteuning die nodig is voor een kind. Dit geldt ook voor vragen over de ondersteuning aan ouders.
- De pedagogisch medewerkers hebben in principe eerst overleg met de pedagogisch coach/VE-coach voordat de jeugdhulpverlener wordt betrokken.
 - Wanneer het anonieme vragen zijn en gericht op het handelen van de pedagogisch medewerkers, dan is er geen toestemming van ouders nodig. De jeugdhulpverlener kan ook overleg hebben de JGZ over een anonieme casus. De JGZ denkt dan mee vanuit haar expertise.
 - Wanneer pedagogisch medewerkers een gerichte vraag hebben aangaande observatie van een kind, gesprekken met ouder en/of een huisbezoek van de jeugdhulpverlener dan is wel toestemming nodig van ouder. De jeugdhulpverlener stemt af met JGZ over de hulpvragen en de voorgenomen ondersteuning aan het kind en/of de ouders.
- c. De jeugdhulpverlener kan betrokken worden door de VE-locatie bij het gesprek met ouders over het vervolgtraject naar de basisschool.
- Wanneer de jeugdhulpverlener al betrokken is bij een kind en er is twijfel of een kind met 4 jaar naar een reguliere basisschool kan, dan gaat de jeugdhulpverlener hierover in gesprek met ouders. Vanaf 3,5 jaar kan de jeugdhulpverlener het samenwerkingsverband betrekken bij de keuze voor een onderwijstraject. Hiervoor is toestemming van ouders nodig.
 - Is de jeugdhulpverlener nog niet betrokken is bij een kind en hebben pedagogisch medewerkers twijfels over de overstap naar regulier onderwijs? Dan kunnen zij de jeugdhulpverlener betrekken bij de gesprekken met de ouders. Voor verdere betrokkenheid van de jeugdhulpverlener is toestemming van ouders nodig.

II. Welke ondersteuning kan de jeugdhulpverlener bieden?

a. Ondersteuning bij het intakegesprek met ouders bij start op de VE-groep. Dit is uitsluitend bij kinderen die geplaatst worden op basis van een VE-indicatie criterium 3.

De VE-locatie ontvangt de VE-indicatie van het kind vanuit de plaatsing & planning van de organisatie. Bij een indicatie op criterium 3 vragen zij de jeugdhulpverlener aanwezig te zijn bij het intakegesprek met de ouders. Zij informeren ouders van te voren hierover.

De jeugdhulpverlener heeft in het gesprek de rol om:

- Uitleg te geven wat de rol van jeugdhulpverlener op de VE locatie inhoudt.
- Uit te vragen wat ouders zien als de sterke kanten van hun kind en de mogelijke ondersteuningsbehoefte van het kind (ter verduidelijking van de ontwikkelingsachterstand die vanuit de JGZ de indicatie voor VE is).
- Uit te vragen op welke manier ouders hun kind stimuleren in de ontwikkeling, wat wel en niet helpend is voor hun kind, wat ouders al goed af gaat en waar zij mogelijk ondersteuning nodig hebben (de verduidelijking van de hulpvraag).
- Uit te vragen of er al hulpverlening betrokken is bij het gezin en welke hulp dit betreft.

b. Ondersteuning wanneer de plaatsing van een kind op de VE-groep voldoende passend is.

• Kortdurende betrokkenheid:

De jeugdhulpverlener biedt 1-2 consulten voor observatie, advies aan de pedagogisch medewerkers of een gesprek met ouders. Deze ondersteuning is voldoende en de VE-locatie kan zelf verder met het aanbod aan kind en ouders. De jeugdhulpverlener kan op een later moment altijd weer betrokken worden.

• Langdurende betrokkenheid:

De jeugdhulpverlener blijft gedurende de plaatsing van een kind betrokken om de ontwikkeling van het kind te monitoren en ondersteuning te bieden.

- Meerder observaties van het kind zijn mogelijk, evenals huisbezoeken. Dit heeft als doel de voortgang positief te kunnen beïnvloeden.
- Meerdere gesprekken met de pedagogisch medewerkers zijn mogelijk, met als doel de aanpak op de groep te ondersteunen.
- De jeugdhulpverlener kan de ouders bijstaan in het doen van een Jeugdhulpaanvraag (bijv. opvoedondersteuning), indien passend.

c. Ondersteuning wanneer de plaatsing van het kind op de VE-groep onvoldoende passend is:

- De jeugdhulpverlener kan, alleen of samen met de pedagogisch medewerker, met ouders gesprek voeren over de ontwikkeling van hun kind. Hierbij kunnen ook de zorgen van pedagogisch medewerkers besproken worden over de aansluiting van de het reguliere VE-aanbod bij de ontwikkelvragen van het kind.
- De jeugdhulpverlener kan adviseren in een passend vervolgaanbod voor het kind.
- Wanneer ouders de conclusie over het onvoldoende passend VE-aanbod beamen, kan de jeugdhulpverlener de ouders begeleiden in het doen van een aanmelding voor de VE-plus groep of een aanmelding voor Jeugdhulp.
- Wanneer ouders het niet eens zijn met de conclusie over het onvoldoende passend VE-aanbod kan de jeugdhulpverlener in een gesprek proberen ouders te motiveren voor het opvolgen van het gegeven advies. Wanneer ouders hier niet voor open staan, eindigt hier de rol van de jeugdhulpverlener ten aanzien van verdere verwijzing. Wel blijft de ondersteuning aan pedagogisch medewerkers bij het begeleiden van het kind zolang dit op de VE-groep is geplaatst.

III. Afstemming en samenwerking tussen de jeugdhulpverlener en de JGZ

a. Wanneer de jeugdhulpverlener door de VE-groep gevraagd wordt om ondersteuning te bieden:

- De jeugdhulpverlener observeert een kind (na toestemming van ouders). Dan heeft de jeugdhulpverlener contact met de jeugdarts van de JGZ. Bespreekpunten zijn de ontwikkeling van het kind en de aandachtspunten hierbij. Ook de vraag of het wenselijk is om het kind extra op te roepen bij de JGZ en de vraag of er vanuit de JGZ al ondersteuning voor kind/gezin is ingezet.
- De jeugdhulpverlener informeert de JGZ over het plan van aanpak op de VE-groep.
- De jeugdhulpverlener geeft een terugkoppeling aan de VE-groep van het overleg en de afspraken met de JGZ.

b. Wanneer blijkt dat de uitvoering van het handelingsplan niet toereikend is voor het kind op de reguliere VE- groep:

- De jeugdhulpverlener heeft contact met de jeugdarts van de JGZ. Bespreekpunten zijn de stagnerende ontwikkeling van het kind en de vraag of het wenselijk is om het kind extra op te roepen bij de JGZ. De jeugdhulpverlener informeert de JGZ over het voorgenomen advies over een vorm van intensiever aanbod en stemt de verdere verwijzing af.
- De jeugdhulpverlener geeft een terugkoppeling aan de VE-groep van het overleg en de afspraken met de JGZ.
- Wanneer de plaatsing door de kinderopvangorganisatie wordt beëindigd, zonder dat er een passend vervolgaanbod is voor het kind, dan informeert de jeugdhulpverlener de JGZ hierover.

c. Wanneer er wordt gedacht aan een verwijzing naar de VE-plusgroep:

- De jeugdhulpverlener heeft contact met de jeugdarts van de JGZ over het voornemen voor doorverwijzing naar de VE-plus groep.
- Wanneer ouders akkoord gaan met plaatsing op de VE-plusgroep dan informeert de jeugdhulpverlener de JGZ hierover. Ook wordt besproken of het wenselijk is om het kind extra op te roepen bij de JGZ.

IV. Aanwezigheid en bereikbaarheid van de jeugdhulpverlener voor de VE-locatie

- De jeugdhulpverlener is structureel één maal per zes weken op VE-locatie aanwezig. Daarnaast is de jeugdhulpverlener voor de pedagogisch coach en pedagogisch medewerkers bereikbaar per telefoon of e-mail. Op een reguliere vraag of verzoek om contact wordt binnen 5 werkdagen gereageerd.
- Op verzoek van de VE-locatie of ouders kan er een afspraak met de jeugdhulpverlener gemaakt worden op locatie of via beeldbellen. Dit kan zijn voor een oudergesprek, advies of een observatie.
- De contactgegevens van de jeugdhulpverlener van de VE-locatie zijn bekend bij de VE-locatie. Bij veranderingen in aanwezigheid of beschikbare jeugdhulpverlener wordt zo snel mogelijk vanuit de gemeente doorgegeven aan de VE-locatie.

V. Bij een situatie van onveiligheid

- Wanneer de VE-locatie een onveilige situatie voor het kind signaleert, volgen zij het protocol van de meldcode. De jeugdhulpverlener van de VE-groep wordt hierover geïnformeerd en zo mogelijk actief betrokken.
- Wanneer de jeugdhulpverlener tijdens een huisbezoek een onveilige situatie voor het kind signaleert dan volgt zij het protocol van de meldcode. De VE-locatie wordt hierover geïnformeerd.